

MUNȚII, PĂDUREA ȘI TURISMUL

Dr. rer. nat. Aurel Teușan
Ettenheim, Germania

De la “homo turisticus” la turism

Noțiunea de “turism” a apărut pentru prima dată în Anglia secolului al XVIII-lea. Se referea la tinerii aristocrați, care, însoțiți adesea de un mentor, călătoreau, mânați de dorința de a instrui și . . . distra. Bineînțeles, ultimul motiv stătea pe primul plan.

Cu timpul, acest prototip se ramifică. TAINE (1) întâlnește în Munții Pirinei mai multe varietăți : turiști porniți să cucerească zilnic un vârf de munte, turiști în grupe gălăgioase, turiști savanți, turiști care se mulțumesc să privească munții pe fereastră . . . In zilele noastre noțiunea de mai sus se poate aplica oricărei persoane, care-și părăsește domiciliul pentru mai mult de 24 ore, în căutarea unei reconfortări trupesti și sufletești. Si numărul acestora crește de pe o zi pe alta. Numai în regiunea Munților Alpi se înregistrează anual peste 120 milioane de vizitatori. Demn de reținut și faptul că accentul se pune, ca și la început, pe distracție. Dovada : în anul 1990 existau în regiunea Alpilor 100 de terenuri de golf, în 1992 250, pentru anul 1996 sunt plănuite 500 ! Pe scurt : ceea ce inițial era o apariție elitară a devenit o mișcare populară. Numărul celor cărora “le stă bine cu drumul” se apropie, la nivel mondial, de 900 milioane. Si de pe urma lor trăiesc actualmente circa 212 milioane, sperându-se ca în anul 2005 această cifră să se ridice la 530 milioane.

Turismul : sursă de prosperitate

Nu-i îndoială, turismul a devenit o ramură industrială în plin avânt, contribuind cu 5 până la 10% la venitul

național al principalelor țări europene, ca Germania, Franța, Spania. Cifra medie este de 6%. Cu atât mai mare importanța turismului pentru țările mai puțin industrializate.

La expoziția anuală, închinată turismului internațional, care a avut loc la Berlin între 4 și 10 februarie 1995, au luat parte 173 de țări, întrunind 5237 de expozanți.

Și România ? In ședința nr. 34 din 21/22 februarie 1994, Comunitatea Europeană a pus la punct și aprobat și pentru România un program, care urmărește *modernizarea* branșei turistice în decursul anilor 1995 - 1996 (2).

De unde întrebarea : în ce măsură ar putea servi de îndreptar experiențele făcute în țările europene ?

Regiunea Alpilor : un exemplu elocvent

Se știe că cel mai mareț masiv din Alpi este așa numitul Matterhorn (Mt. Cervin). Această piramidă enormă, în 3 muchii, străpunge cerul până la o înălțime de 4478 m și-i situată la frontiera dintre Elveția și Italia.

La poalele ei, pe partea elvețiană, se află localitatea Zermatt. In anul 1820 au apărut acolo primii străini; anume două persoane, tată și fiu, care erau în căutarea unor buruieni de leac.

Acest eveniment a fost suficient pentru a alarma populația localnică, în număr de 320 de persoane. Numai datorită intervenției preotului, care-i adăpostise, nu au fost ciomăgiți și alungați din sat.

Treizeci ani mai târziu a luat ființă hotelul “Cervin” care dispunea de 3 paturi.

Încet, încet, localnicii s-au obișnuit cu acești intruși, constatând că au și unele avantaje materiale de pe urma lor. Așa că în anul 1865, populația a urmărit cu mult interes desfășurarea expediției organizată de englezul E. Whymper, care a dus la cucerirea vârfului, inaccesibil până atunci. Că întreprinderea s-a soldat cu 4 morți, n-a făcut decât să mărească faima muntelui și să atragă și mai mulți curioși.

Zermatt dispune astăzi de peste 100 hoteluri, numărul paturilor, inclusiv

locuințele particulare, trece de 11 mii. Numărul persoanelor, care îndrăznesc să înfrunte muntele, variază anual între 3000 și 4000.

Celor mai slabi de picior le stă la dispoziție un funicular care se întinde pe o distanță de 9588 m (cel mai lung din Alpi), ducând până la 3820 m înălțime.

De altfel nici restul Elveției nu-i lipsit de astfel de mijloace de transport la munte. Imaginea de mai jos (după MADER, 3), vorbește de la sine.

Ar fi însă greșit a se crede că Elveția-i “fruntea” în materie de funiculare, telescaune etc. Din statistica de mai jos (AMMER, 1991) reiese că recordul îl deține Austria.

Tara	Mijloace mecanice de ascensiune (numărul total)
Germania	1100
Franța	3700
Italia	2700
Austria	4000
Elveția	1800

De la “Anul” la “Convenția” Alpilor

Se poate afirma că asaltul Alpilor a fost inaugurat în 1960, an care a fost proclamat “Anul Alpilor”. Cu acest prilej s-a lansat și o lozincă adecvată, anume : “În 60 de milioane de ani, Alpii vor fi șterși de pe fața pământului! Folosiți ocazia!”

Un îndemn care a dat roade. Astăzi populația localnică în număr de circa 12

este confruntată anual cu un aflux de peste 120 milioane de străini. Bineînțeles, ultimii se bucură de toată dragostea din partea organizatorilor. Pentru ei se instalează teleferice, se croiesc piste pentru schiori, se găuresc tuneluri, se nivelează platforme etc. Demn de notat : în Austria circa 23% din aceste instalații s-au executat în terenuri împădurite !

Urmările acestei activități s-au dovedit a fi multiple. Aici, numai câteva exemple.

Munții, în loc de a scădea, au început a crește, anume cu alți munți de cutii goale de conserve, sticle de bere, obiecte de toaletă, piese de îmbrăcăminte etc.

În anul 1994 o echipă de 10 persoane a făcut o probă în munții Austriei. În 7 zile a adunat atât material, încât a trebuit să mobilizeze localnicii spre a-l transporta la vale.

- în iulie 1987 alunecări de teren cu blocat valea Veltin, făcând 45 de victime omenești.

- în mai 1994 un versant de munte din regiunea Freiburg (Elveția) a început să se deplaseze la vale cu cele 40 așezăminte omenești.

- în ultimii doi ani (1994/1995) Rinul a inundat în două rânduri Germania de vest și Olanda, populația din regiunile sinistrate căutându-și scăparea pe acoperișurile caselor.

Cauzele ?

Să luăm, de exemplu, inundațiile. Pricina lor s-a găsit nu la revărsare, ci la munte. Într-adevăr ! Cam jumătate din pădurile de protecție din Austria sunt degradate, o parte aflându-se în descompunere.

Nu mai puțin îngrijorați de starea pădurilor și de repercursiunile asupra turismului sunt elvețienii. "Nu-i pădure, nu-i turism". Aceasta-i parola lansată de autorii unor studii, patronate de universitatea din Berna.

Dar rolul pădurii nu se mărginește la protecția mediului înconjurător. "Descoperiți efectul binefăcător al pădurii

asupra trupului și spiritului !", îndemna un silvicultor francez cititorii săi (PLAISANGE., 1985).

Dar de ce să recurgem la exemple din Occident ? Și silvicultorii români (vezi Bibliografia) au prezentat pădurea atât ca un element protectiv, cât și ca un loc de recreație, contemplație, meditație și înălțare sufletească.

Dar revenim la regiunea Alpilor. Datorită unei inițiative elvețiene, Germania, Austria, Italia, Slovenia, Franța și Monaco au ajuns, în 1991, la așa numita "Convenție a Alpilor". Scopul urmărit este de a reglementa gospodărirea spațiului alpin, între altele și în ceea ce privește turismul. Căci în acest domeniu s-a ajuns la o răscruce.

De altfel această problemă preocupă și forurile internaționale ca UNESCO, WORLD TOURISM ORGANIZATION. Pe insula Lanzarote a avut loc, în 1995, o conferință care a întrunit 550 de experți, provenind din 75 de țări.

Idealul urmărit este un turism, care să nu-și taie craca de sub picioare, o activitate care să țină cont de legile naturii, un turism durabil.

Cu alte cuvinte: principii bine cunoscute oricărui silvicultor !

De unde concluzia : pădurii și slujitorilor ei le revine un rol determinant în eforturile de a da o orientare sănătoasă activității turistice în regiunile de munte.

Bibliografie

1. Taine, H., 1872 - Voyage aux Pyrenees. Hachette.
2. ROMANIA. Programme for tourism development. PHARE - Operational programmes, 1994 update, nr. 6.
3. Mader, U., 1985 - Sanfter Tourismus: Alibi oder Chance? Rotpunkt-Verlag. Zurich.
4. Schima, J. și Weiss, P., 1992 - Wald und Tourismus. Zentrum fur Umwelt - und Naturschutz. Univ.

- fur Bodenkultur. Wien, Wien.
5. Muller, H. și Egger, M., 1991 - Achtung Steinschlag ! Wechselwirkungen zwischen Wald und Tourismus. Bern.
  6. Bândiu, C., 1994 - Din nou despre silvicultura ecologică. Bucovina Forestieră nr. 1/1994.
  7. Bândiu, C. și Soran, V., 1994 -Meta-ecologia - o nouă știință de graniță. Bucovina Forestieră nr.1/94.
  8. Ichim, R., 1994 - Funcțiile de producție și protecție ale pădurilor din jud. Suceava. Bucovina Forestieră nr. 1/1994.
  9. Cherecheș, D.ș.a., 1993 - Redresarea echilibrului ecologic în ecosistemele forestiere afectate de poluare. Filiala Silvică Romsilva In : Simpozion : Protecția mediului - protecția omului. Baia Mare.
  10. Pașcovici, V.D., 1995 - Rugămintea arborelui. Bucovina Forestieră, nr. 1/1995.
  11. Balabașciuc, C., 1995 - Influențe ale turismului asupra gospodăririi silvice. Bucovina Forestieră nr. 1/1995.